

**Makale
(Article)**

Teknik Öğretmen Adaylarının İnternet Kullanım Amaçlarının İncelenmesine İlişkin Bir Araştırma

Şenol OKAY

Pamukkale Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi, Makine Eğitimi Bölümü, DENİZLİ

Özet

Bu çalışmada, teknik öğretmen adayı öğrencilerin; internet kullanım amaçları ve sıklıkları ile bu amaçların 1. ve 4. sınıf ve üniversite farklılığına göre değişip değişmediği incelenmiştir. Araştırma tarama modelinde tasarlanmış olup, çalışma gurubunu Pamukkale Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Karabük Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültelerinin (TEF) otomotiv öğretmenliği programında ölçme aracına cevap veren 330 öğrenci oluşturmuştur. İnternet kullanım amaçlarını ölçme aracı anketler öğrencilere elden ulaştırılarak yüz yüze görüşme yöntemi ile doldurulması temin edilmiştir. Anketler aracılığı ile toplanan veriler bilgisayara girilmiş ve SPSS 12.0 for Windows programı ortamında analiz edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde aritmetik ortalama ve standart sapmanın yanı sıra, t-testi analizi ve ölçeğin alt boyutlarına yönelik öğretmen adayları görüşleri arasında anlamlı düzeyde farklılık olup olmadığını belirlemek için ikiden fazla gruplar arasındaki karşılaştırmalarda tek yönlü varyans analizi (ANOVA) yapılmıştır. Gruplar arasındaki olası farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu ortaya koymak için ise Tukey-HSD testi kullanılmıştır. Analiz sonucu oluşturulan tabloların değerlendirilmesinin ardından sonuç ve öneriler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnternet, İnternet Kullanım Amacı, Teknik Öğretmen Adayları.

A Research on Investigation of Internet Using Purposes of Technical Teacher Candidates

Abstract

In this study, internet using purposes and frequencies of technical teacher candidates and the variation of these purposes according to 1st-4th classes and university variety are investigated. The research is planned in sweeping model and 330 students that answered the measuring tool in Technical Education Faculty automotive teaching program of Pamukkale University, Gazi University, Sakarya University, Karabük University, Kocaeli University and Marmara University are the working group. Inquiries measuring the internet using purposes are given to students by hand and the students are provided to fill the inquiries by face to face interview. The data collected by the inquiries are entered a computer and analyzed by SPSS 12.0 for Windows program. T-test analysis and one way variance analysis (ANOVA) are made in comparisons among more than two groups for determining if there is a meaningful difference between the student opinions intended for inferior dimensions of scale or not in addition to arithmetic mean and standard deviation. Turkey-HSD test is applied to present that the possible disparities between the groups are in which groups. Conclusions and recommendations are made after evaluating the tables obtained for the analysis result.

Keywords: Technical teacher candidates, Internet, Purpose of Internet use.

Bu makaleye atf yapmak için

OKAY Ş., "Teknik Öğretmen Adaylarının İnternet Kullanım Amaçlarının İncelenmesine İlişkin Bir Araştırma " Makine Teknolojileri Elektronik Dergisi, 2010 (7) 97-109

How to cite this article

OKAY Ş., " A Research on Investigation of Internet Using Purposes of Technical Teacher Candidates " Electronic Journal of Machine Technologies 2010 (7) 97-109

1. GİRİŞ

Bilgi çağı olarak da adlandırılan günümüzde değişim ve dönüşüm kavramlarının öneminin toplumsal hayatta giderek artırdığı görülmektedir. Bireysel ve toplumsal bağlamda değişim ve dönüşün sürecini etkileyen faktörlerin başında sürekli gelişen teknoloji olduğu ifade edilebilir.

Çağımızda başarının temeli bilgi ve teknoloji şeklinde değişmiş ve daha üst seviyede bilgiye sahip toplumlar hem ekonomik hem de politik bakımdan güçlü hale gelmişlerdir. Bu potansiyele sahip ülkeler aynı zamanda verimlilik artışını da sağlamışlardır [1]. Günümüzde bilgiye ulaşma, bilgiyi değerlendirme, bilgiyi organize etme, bilgiyi kullanma ve bilgiyi diğerleriyle paylaşma çok önem kazanmıştır. Bütün bunların sonucu olarak da, öğretim ortamında bireyleri bilgiye ulaştıracak, bilgiyi kullanabilmesini ve yayabilmesini sağlayacak her türlü aracı kullanmak zorunda olunacağı ifade edilebilir. Bilgi teknolojilerinin kültürü ve ekonomiyi zorlayan bir güç olduğu belirtilebilir [2]. Bilginin paylaşımı ve yönetimi sürecinde iletişim teknolojileri anahtar görevi yapmaktadırlar [3].

Bilgisayar teknolojilerinin yalnızca öğrenme ve öğretmede kullanılacak araçlar olmadığını aynı zamanda bilgiyi bulma, işleme ve iletmede de kullanılan araçlardır. Ayrıca, toplumun ihtiyacı olan insan profiline uygun bireyler yetiştirme sorumluluğunu üstlenmiş olan eğitim kurumlarından bilgi becerileriyle donatılmış teknolojiyi kullanabilen ve kendi kendisine öğrenebilen bireyler yetiştirmeleri beklenmektedir. Bu yüzden öğretmen ve öğretmen adaylarının bilgisayar teknolojileri ve bilgi okuryazarlığı alanında yeterli bilgi ve beceriye sahip olmaları onların hem kendi gelişimleri hem de öğrencilerini doğru yönlendirmeleri ve yetiştirmeleri için oldukça gereklidir. Dolayısıyla, bilgisayar teknolojileri ve bilgi okuryazarlığı öğretmen ve öğretmen adaylarının konu alanı bilgisi ve pedagojik formasyonlarının yanı sıra bilgi ve beceri sahibi olmaları gereken diğer önemli konulardır [4].

Günümüzde, öğrencilerin ve toplumun gereksinimlerinin yeniden gözden geçirilerek öğrenme ortamlarının koşullara ve beklentilere uygun olarak düzenlenmesi zorunlu hale gelmiştir. Bu tür ortamların hazırlanabilmesi için de öğrencileri bilgiye ulaştıracak; bilginin kullanılmasını, üretilmesini ve iletilmesini sağlayacak her türlü aracı kullanma olanaklarının sağlanması gerekir [5]. Teknoloji, insanoğluna birçok alanda olduğu gibi eğitim alanında da kolaylıklar getirmiştir. Eğitimdeki rolü tartışılmaz bir konuma gelen teknoloji, donanımsal ve kuramsal boyutuyla eğitimin bütün yönlerini etkilemektedir [6]. İş yaşamındaki başarının devamlılığı için meslek mensuplarının değişme ve gelişmelere uyum sağlaması, kendisini sürekli yenilemesi gerekmektedir. Bu süreçte bilgi kaynaklarına ulaşma önem kazanmaktadır. İnternet günümüz iş hayatında bilgi kaynaklarına en etkili biçimde ulaşma yollarından en önemlisi haline gelmiştir [7].

İki veya daha fazla bilgisayarın birbirine bağlanması ile oluşturulan bilgisayar ağına yerel ağ; birden fazla bilgisayarın veya yerel bilgisayarın bağlı olduğu ağların ağına ise İnternet denilmektedir. İnternet, insanoğlunun “üretilen bilgiyi saklama/paylaşma ve ona kolayca ulaşabilme” istekleri doğrultusunda ortaya çıkmış bir teknoloji olarak da tanımlanmaktadır. İnternet, servis sağlayıcı firmanın sunduğu imkânlar (bilgisayarlar, modemler, telefon hatları) ile bütün dünyadaki bilgisayarların birbirine bağlanması şeklinde oluşmaktadır. 1969 yılında ABD Savunma Bakanlığı bir savaş sırasında iletişimin kesintisiz sağlanması amacı ile bir ağ kurdu. Başlangıçta dört adet bilgisayarı birbirine bağlayan bu ağ zamanla genişleyerek interneti dünya çapında bir bilgi erişim aracına dönüştürdü. İnternet, “İnternational Network” Uluslar arası Ağ’ın kısaltılmış adıdır [8, 9, 10, 11]. Karahan ve İzci (2001), internetin ihtiyaç duyulan bilgiye ulaşmayı ve bu yolla öğrenme ihtiyaçlarını karşılamayı, aynı zamanda da dünya ile iletişim kurmayı kolaylaştırarak insanın öğrenme sürecine önemli katkı sunabileceğini vurgulamaktadır.

30 Eylül 2009 tarihi itibarı ile dünyada internet kullanıcılarının sayısı 1 milyar 733 milyon 993 bin 741 kişidir. Dünya nüfusu 6 milyar 767 milyon 805 bin 208 dir. Dünyada internet kullananların nüfusa oranı % 25.6 olduğu ortaya çıkmaktadır. Tablo 1’de dünyada kıtaların internet kullanıcı sayıları ve nüfuslarına oranları görülmektedir [12].

Tablo1. Dünyada kıtaların internet kullanıcı sayıları ve nüfusa oranları

Bölgeler	Nüfus (2009)	İnternet Kullanıcı Sayısı (31.12.2000)	En Son İnternet Kullanıcı Sayısı (30.09.2009)	Büyüme (2000-2009) (%)	Dünyadaki Kullanım Oranı
Afrika	991,002,342	4,514,400	67,371,700	1,392.4	3.9
Asya	3,808,070,503	114,304,000	738,257,230	545.9	42.6
Avrupa	803,850,858	105,096,093	418,029,796	297.8	24.1
Orta Doğu	202,687,005	3,284,800	57,425,046	1,648.2	3.3
Kuzey Amerika	340,831,831	108,096,800	252,908,000	134.0	14.6
Latin Amerika	586,662,468	18,068,919	179,031,479	890.8	10.3
Avustralya	34,700,201	7,620,480	20,970,490	175.2	1.2
Dünya Toplamı	6,767,805,208	360,985,492	1,733,993,741	380.3	100.0

Tablo 2. Avrupa’da internetin en çok kullanıldığı ilk on ülke

Ülke	Avrupa’daki oran (%)	İnternet Kullanıcı Sayısı
1. Almanya	13	54 229 329
2. İngiltere	11.2	46 683 900
3. Rusya	10.8	45 250 000
4. Fransa	10.3	43 100 134
5. İtalya	7.2	30 026 400
6. İspanya	7.0	29 093 984
7. Türkiye	6.3	26 500 000
8. Polonya	4.8	20 020 362
9. Hollanda	3.4	14 304 600
10. Ukrayna	2.5	10 354 000

Tablo 2 de ise Avrupa’daki en çok internetin kullanıldığı on ülkenin internet kullanım oranları görülmektedir. Buna göre Türkiye Avrupa’da internet kullanım oranı sıralamasında 7. sırada yer almaktadır. Dünyada internet kullanıcısı sıralamasında 2005 yılında 20. olan Türkiye, 2006 yılında 10 milyon 220 bin internet kullanıcısı ile 16. sıraya yükselmiş, 2009 yılı Eylül ayı verilerine göre 26 milyon 500 bin (nüfusun %34.5’i) kullanıcı ile 16. sırada devam etmektedir. Dünyada internet kullanan nüfus içinde oranımız yüzde 1,5 dir. Dünyada internet kullanıcılarının arasında %20.8 ile Çin birinci sırada yer alırken, ikinci sırada % 13.1 ile ABD ve üçüncü sırada % 5.5 ile Japonya bulunmaktadır [12].

2009 yılı Nisan ayı içerisinde Türkiye İstatistik Kurumu (TUIK) tarafından gerçekleştirilen hane halkı bilişim teknolojileri kullanım araştırması sonuçlarına göre hanelerin %30.0’ı İnternet erişimine sahiptir. İnternet erişimi olmayan hanelerin %30.1’i evden İnternete bağlanmama nedeni olarak İnternet kullanımına ihtiyaç duymadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmen adaylarının internete erişim olanakları ve kullanım amaçları ile ilgili olarak yapılan bir araştırmada, adayların % 86,9’unun internet kullandığı, % 43,3’ünün “internet kafe”lerden internete eriştiği, internetin bilgiye ulaşma, ödev, proje ve iletişim gibi birden fazla amaçla kullanıldığı tespit edilmiştir [13].

Araştırma sonuçlarına göre 16-74 yaş grubundaki bireylerde bilgisayar ve İnternet kullanım oranları sırasıyla erkeklerde % 50.5 ve % 48.6, kadınlarda % 30.0 ve % 28.0’dır. Son üç ay içerisinde İnternet kullanan bireylerin % 72.4’ü e-posta göndermek-almak, % 70’i gazete ya da dergi okumak, % 57.8’i sohbet odalarına mesaj ve anlık ileti göndermek, % 56.3’ü oyun, müzik, film, görüntü indirmek ya da oynatmak için İnterneti kullanmıştır. İnternet kullanan bireylerin % 88.2’si ise İnternet üzerinden hiç mal veya hizmet siparişi vermemiş ya da satın almamıştır. 2009 yılı Ocak ayında işletmelerde bilgisayar kullanım ve İnternet erişimine sahiplik oranları %90.7 ve %88.8 iken, bu oranlar büyüklük gruplarıyla doğru orantılı olarak artmaktadır. İnternet erişimine sahip işletmelerin web sayfasına sahiplik oranı %58.7’dir [14].

İnternet teknolojisini kullanacak bireyleri yetiştirme sürecini üstlenen öğretmenlerin internet kullanımına yönelik tutumları önemlidir. Öğretmenlerin öğrencilerinde internet kullanımına yönelik olumlu tutum geliştirebilmeleri öncelikle kendilerinin olumlu tutuma sahip olmaları ile mümkündür [15]. Öğrencilere

yaşam boyu öğrenme becerilerinin kazandırılmasında gereksinim duyulan bilgiye ulaşmada internet önemli bir araç olarak ortaya çıkmaktadır. Bununla beraber internet gerek öğrencilerin bilgiye ulaşmalarında sorumluluk almalarına ve gerekse öğretmenlerin zengin kaynaklara ulaşmalarına ortam sağlamada önemli rol üstlenmektedir [16]. Teknik öğretmen adaylarının sahip olması gereken önemli özelliklerden birinin de bilişim teknolojilerinden ne kadar yararlanabildikleridir. Öğretmen adaylarının giderek hayatın bütün alanlarına giren interneti ne düzeyde ve hangi amaçlarla kullandıklarının bilinmesi eğitim sürecinde yararlanılabilecek önemli bir veri haline gelmektedir.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada; teknik öğretmen adayı öğrencilerin interneti bireysel ve eğitimsel açıdan kullanım düzeylerinin ve nasıl kullandıklarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu genel amaç doğrultusunda, aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

1. Öğrencilerin interneti kullanma sıklığı nedir?
2. Öğrenciler interneti hangi amaçla kullanmaktadırlar?
3. Öğrencilerin interneti kullanım amaçları 1. ve 4. sınıf farklılığına göre değişmekte midir?
4. Öğrencilerin interneti kullanım amaçları öğrenim gördükleri üniversiteye göre değişmekte midir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışıldığı ve çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde çalışma yapmaya uygun olduğu için tarama modeline dayalı olarak gerçekleştirilmiştir [17].

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2009-2010 öğretim yılında Pamukkale Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Karabük Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültelerinin (TEF) otomotiv öğretmenliği programında öğrenim gören ve ölçme aracına cevap veren 1. ve 4. sınıf öğrencisi toplam 330 öğrenci oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anketteki maddelerin oluşturulmasında Özdemir ve Usta'nın (2007) çalışmasında kullanılan ankettten yararlanılmıştır. Anketin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı 0.86 olarak hesaplanmıştır. Buna göre, anketin oldukça yüksek bir güvenirliğe sahip olduğu söylenebilir [18].

2.4. Verilerin Analizi

Anketler aracılığı ile toplanan veriler bilgisayara girilmiş ve SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 11.0 for Windows ortamında analiz edilmiştir. Analiz sonucu oluşturulan tabloların değerlendirilmesi ardından sonuç ve öneriler yapılmıştır. Araştırmada kullanılan Likert ölçeğinde aralıkların genişliği "dizi genişliği/yapılacak grup sayısı" sayısı formülü ile hesaplanmıştır. Buna göre aralıklar oluşmuş ve sınıflama buna göre yapılmıştır. Aralıkların anlamları Tablo 3'de görülmektedir [19].

Tablo 3. Aralıkların anlamları

1	1.00-1.80	Hiçbir zaman
2	1.81-2.60	Nadiren
3	2.61-3.40	Bazen
4	3.41-4.20	Sık sık
5	4.21-5.00	Her zaman

3. BULGULAR

3.1. Araştırmaya Katılanlar Hakkında Genel Bilgiler

Araştırmaya katılan öğrenciler hakkında genel bilgiler Tablo 4’de görülmektedir.

Tablo 4. Katılımcılara ilişkin demografik bulgular

Değişkenler		Frekans	Yüzde
Üniversiteler	1. Pamukkale Üniversitesi	49	14.8
	2. Karabük Üniversitesi	60	18.2
	3. Kocaeli Üniversitesi	52	15.8
	4. Sakarya Üniversitesi	52	15.8
	5. Marmara Üniversitesi	54	16.4
	6. Gazi Üniversitesi	63	19.1
Toplam		330	100.0
Sınıf	1. Sınıf	164	49.7
	4. Sınıf	166	50.3
Toplam		330	100.0
İnterneti Kullanma sıklığı	Düzenli bir kullanıcıyım	177	53.6
	Haftada birkaç kez kullanıyorum	125	37.9
	Ayda birkaç kez kullanıyorum	25	7.6
	Yılda birkaç kez kullanıyorum	1	0.3
	Hiç kullanmıyorum	2	0.6
Toplam		330	100.0
İnterneti Kullanma Süresi	1 yıl	14	4.2
	2 yıl	32	9.7
	3 yıl	48	14.5
	4 yıl	60	18.2
	5 yıl+	176	53.3
Toplam		330	100.0

Araştırmaya katılan öğrencilerin %19.1’i Gazi Üniversitesi, %18.2’si Karabük Üniversitesi, %16.4’ü Marmara Üniversitesi, %15.8’i Kocaeli Üniversitesi, %15.8’i Sakarya Üniversitesi ve %14.8’i de Pamukkale Üniversitesinde öğrenim görmektedirler. Araştırmaya katılan öğrencilerin %49.7’si birinci sınıf, %50.3’ü ise dördüncü sınıfta öğrenimlerini sürdürmektedirler. Araştırmaya katılan öğrencilerin interneti kullanma sıklıkları incelendiğinde, %53.6’sının interneti düzenli olarak kullandığı görülmektedir. Bunun yanında katılımcıların %37.9’u haftada birkaç kez, %7.6’sı ise ayda birkaç kez interneti kullandıklarını belirtmişlerdir. İnternetin ülkedeki kullanım oranındaki artışa paralel olarak öğrencilerin tamamına yakınının interneti kullandıkları görülmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin yarıdan fazlası (%53.3) interneti 5 yıl ve daha fazla süredir, %18.2’sinin 4 yıldır ve %14.5’i ise 3 yıldır kullanmaktadırlar.

3.2. Öğrencilerin İnternet’i Kullanma Amaçlarına İlişkin Bulgular

Tablo 5’de öğrencilerin interneti iletişim amaçlı kullanmalarına ilişkin durumları görülmektedir.

Tablo 5. Öğrencilerin İnternet’i iletişim amaçlı kullanma durumları

İletişim Amaçlı Aktiviteler	Hiçbir Zaman		Nadiren		Bazen		Sık sık		Her Zaman		Toplam		\bar{X}	S
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
E-posta alıp gönderme	18	5.5	34	10.3	106	32.1	72	21.8	100	30.3	330	100	3.61	1.17
Sohbet etme	11	3.3	59	17.9	73	22.1	106	32.1	81	24.5	330	100	3.56	1.13
Kısa Mesaj (Sms) gönderme	72	21.8	92	27.9	82	24.8	48	14.5	36	10.9	330	100	2.64	1.27
											Toplam		3.27	1.19

Tablo 5’deki bulgular incelendiğinde, öğretmen adaylarının interneti iletişim amaçlı olarak kullandıkları aktiviteler içerisinde en çok “e-posta alıp-gönderme” aktivitesini kullandıkları görülmektedir. Öğrencilerin (%30.3) “her zaman”, (%21.8) ise “sık sık” aralığında e-posta gönderme amacıyla

kullandıklarını belirtmişlerdir. E-posta kullanım düzeyi ortalaması ise ($\bar{x}=3.61$) ve sohbet etme aktivitesi ortalaması ($\bar{x}=3.56$) ile “sık sık” aralığında çıkmıştır. Kısa mesaj gönderme aktivitesi ise ($\bar{x}=2.64$) ortalama ile “bazen” sıklığında kullandıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 6’da öğrencilerin interneti eğitim amaçlı kullanmalarına ilişkin durumları görülmektedir.

Tablo 6. Öğrencilerin İnternet’i eğitim amaçlı kullanma durumları

Eğitim Amaçlı Aktiviteler	Hiçbir Zaman		Nadiren		Bazen		Sık sık		Her Zaman		Toplam		\bar{X}	S
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Öğrenci işleri ile ilgili işlemler	10	3.0	38	11.5	93	28.5	97	29.4	92	27.9	330	100	3.67	1.09
Ödev ve dersle ilgili araştırma yapma	10	3.0	29	8.8	94	28.5	114	34.5	83	25.2	330	100	3.70	1.03
Kurs alma	66	20.0	121	36.7	71	21.5	44	13.3	28	8.5	330	100	2.53	1.19
E-posta gruplarına ve forumlara katılma	80	24.2	91	27.6	81	24.5	41	12.4	37	11.2	330	100	2.58	1.28
											Toplam		3.12	1.14

Tablo 6’daki bulgular incelendiğinde; öğrencilerin interneti eğitim amacıyla en fazla “ödev ve dersle ilgili araştırma yapma” ve “öğrenci işleri ile ilgili işlemler” amacıyla kullandıkları görülmektedir. Öğrenciler; “ödev ve dersle ilgili araştırma yapma” amacı ile %27.9’u “her zaman”, %29.4’ü ise “sık sık” aralığında interneti kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin interneti ödev ve dersle ilgili araştırma yapma amacıyla kullanmalarına ilişkin görüşlerinin akademik ortalamasının 3.70 ile “sık sık” düzeyinde gerçekleşmiştir. Öğrencilerin %27.9’u “öğrenci işleri” ile ilgili olarak interneti “her zaman”, %29.4’ü ise “sık sık” aralığında kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğrenci işleri ile ilgili kullanmaya ilişkin görüşlerinin aritmetik ortalaması ise ($\bar{x}=3.67$) ile “sık sık” aralığında gerçekleşmiştir. Öğrencilerin internetten “kurs alma” ve “e-posta gruplarına ve forumlara katılma” konularında ($\bar{x}=2.53$; $\bar{x}=2.58$) ortalamalar ile “nadiren” aralığında kullandıkları görülmektedir. İnternetin bilgiye ulaşmada sağladığı kolaylıklara paralel olarak internetin ödev ve dersle ilgili araştırma yapma oranının yüksek çıktığı görülmektedir. Özellikle kütüphane imkanının kısıtlı olduğu üniversiteler ve şehirlerde internetin araştırma yapmayı ve bilgiye ulaşmayı kolaylaştırdığı belirtilebilir. Üniversitelerin öğrenci ders kayıtlarını internet üzerinden gerçekleştirmesi, öğrencilerin ders ve not bilgilerine (transkrip) internet üzerinden ulaşabilmeleri interneti bu amaçla kullanmalarında etkili olan önemli bir faktör olduğu belirtilebilir. Tablo 7’de öğrencilerin interneti bilgi arama amaçlı kullanmalarına ilişkin durumları görülmektedir.

Tablo 7. Öğrencilerin İnternet’i bilgi arama ve çevrim içi işlemler yapma amaçlı kullanma durumları

Bilgi Arama Amaçlı Aktiviteler	Hiçbir Zaman		Nadiren		Bazen		Sık sık		Her Zaman		Toplam		\bar{X}	S
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
Genel bilgi arama	9	2.7	44	13.3	76	23	113	34.2	88	26.7	330	100	3.68	1.08
Oyun oynama	44	13.3	65	19.7	83	25.2	83	25.2	55	16.7	330	100	3.12	1.28
Yazılım (program) indirme	37	11.2	49	14.8	92	27.9	105	31.8	47	14.2	330	100	3.23	1.19
Gazete/dergi okuma	21	6.4	46	13.9	77	23.3	115	34.8	71	21.5	330	100	3.51	1.15
Tv-video izleme (Youtube vs.)	13	3.9	49	14.8	82	24.8	107	32.4	79	23.9	330	100	3.57	1.12
Müzik dinleme/indirme	18	5.5	41	12.4	82	24.8	94	28.5	95	28.8	330	100	3.62	1.17
Yarışmalara katılma	112	33.9	71	21.5	74	22.4	49	14.8	24	7.3	330	100	2.40	1.28
Bahis (iddia) oyunları	189	57.3	52	15.8	24	7.3	30	9.1	35	10.6	330	100	2.00	1.40
											Toplam		3.14	1.20

Tablo 7’deki bulgular incelendiğinde; öğrencilerin interneti bilgi arama ve çevrim içi işlemler yapma amaçlı olarak en fazla “genel bilgi arama” amaçlı kullandıkları görülmektedir. Öğrencilerin %34.2’si “genel bilgi arama” ile ilgili olarak interneti “sık sık”, %26.7’si ise “her zaman” aralığında kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin bu konudaki aritmetik puan ortalaması ($\bar{x}=3.68$) ile “sık sık” düzeyinde çıkmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin bilgi arama amaçlı araştırma yapma aktivitesi dışında, internetten çevrim içi aktivitelerden en fazla “müzik dinleme/izleme” ($\bar{x}=3.62$) ve “tv-video izleme” ($\bar{x}=3.57$) ve “gazete/dergi okuma” ($\bar{x}=3.51$) amacıyla “sık sık” aralığında faydalandıkları görülmektedir. İnternetten “yazılım indirme” ($\bar{x}=3.23$) ve “oyun oynama” ($\bar{x}=3.12$) amaçlı yararlanma düzeyi ise “bazen” seviyesinde çıkmıştır. Öğrencilerin %57.3’ü internet üzerinden bahis oyunlarını hiçbir zaman

oynamadıklarını ifade etmişlerdir. Buna karşılık katılımcıların %19.7'si ise sık sık ve her zaman aralığında bahis oynadıklarını ifade etmektedirler. $\bar{x}=2.00$ aritmetik ortalama ile bahis oynama “nadiren” düzeyinde gerçekleşmiştir. Tablo 8’de öğrencilerin interneti ticari amaçlı kullanmalarına ilişkin durumları görülmektedir.

Tablo 8. Öğrencilerin İnternet’i ticari amaçlı kullanma durumları

Ticari Amaçlı Aktiviteler	Hiçbir Zaman		Nadiren		Bazen		Sık sık		Her Zaman		Toplam	\bar{X}	S	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
İş Başvurusu Yapma	106	32.1	82	24.8	70	21.2	40	12.1	32	9.7	330	100	2.42	1.31
Bankacılık işlemleri	149	45.2	67	20.3	62	18.8	30	9.1	22	6.7	330	100	2.11	1.26
Alış-veriş yapma	163	49.4	67	20.3	52	15.8	27	8.2	21	6.4	330	100	2.01	1.24
											Toplam		2.18	1.27

Tablo 8’deki bulgular incelendiğinde; öğrencilerin interneti ticari işlemler yapma amaçlı olarak ($\bar{x}=2.18$) aritmetik ortalama ile “nadiren” aralığında kullandıkları görülmektedir. Öğrenciler interneti “iş başvurusu yapma” ($\bar{x}=2.42$), “bankacılık işlemleri” ($\bar{x}=2.11$) ve “alış-veriş yapma” ($\bar{x}=2.01$) ortalamaları ile “nadiren” düzeyinde yaptıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin ekonomik düzeyleri dikkate alındığında interneti ticari aktiviteler için kullanmaya gerek duyacak derecede ihtiyacın oluşmadığı ifade edilebilir.

3.3. Öğrencilerin İnterneti Kullanım Amaçlarının Sınıf Farklılığına İlişkin Bulgular

Bu bölümde öğrencilerin internet kullanım amaçlarının sınıf farklılığına göre değişip değişmediği incelenmektedir.

Tablo 9. Öğrencilerin İnternet’i iletişim amaçlı kullanma durumlarının sınıf farklılığına göre t-testi sonuçları

İletişim Amaçlı Aktiviteler	Sınıf	N	\bar{X}	S	t	p
E-posta alıp gönderme	1. Sınıf	164	3.49	1.25	-1.823	0.069*
	4. Sınıf	166	3.72	1.08		
Sohbet etme	1. Sınıf	164	3.75	1.08	2.939	0.004*
	4. Sınıf	166	3.38	1.16		
Kısa mesaj (Sms) gönderme	1. Sınıf	164	2.65	1.27	0.143	0.887
	4. Sınıf	166	2.63	1.26		

* $p < .05$

Öğretmen adaylarının interneti iletişim amaçlı kullanma sıklığının sınıf farklılığına ilişkin bulgular Tablo 9’da görülmektedir. Bulgular incelendiğinde “E-posta alıp gönderme” [$t_{(328)} = -1.82$; $p < .05$] ve “Sohbet etme” [$t_{(328)} = 2.937$; $p < .05$] aktivitelerini kullanma sıklığında 1. sınıf ve 4. sınıf öğretmen adayları arasında anlamlı fark bulunurken, “Kısa mesaj (Sms) gönderme” aktivitesinde ise anlamlı düzeyde farklılık çıkmamıştır [$t_{(328)} = 0.14$; $p > .05$]. E-posta kullanımının 4. sınıf öğrencilerinin 1. sınıflara göre daha fazla kullanmalarına karşılık ($\bar{x}=3.72$), internetten sohbet etme aktivitesinde ise 1. sınıfların daha fazla aktif oldukları dikkat çekmektedir ($\bar{x}=3.75$).

Tablo 10. Öğrencilerin İnternet’i eğitim amaçlı kullanma durumlarının sınıf farklılığına göre t-testi sonuçları

Eğitim Amaçlı Aktiviteler	Sınıf	N	\bar{X}	S	t	p
Öğrenci işleri ile ilgili işlemler	1. Sınıf	164	3.53	1.04	-2.420	0.016*
	4. Sınıf	166	3.81	1.11		
Ödev ve dersle ilgili araştırma yapma	1. Sınıf	164	3.60	1.02	-1.576	0.116
	4. Sınıf	166	3.78	1.04		
Kurs alma	1. Sınıf	164	2.43	1.08	-1.473	0.142
	4. Sınıf	166	2.63	1.29		
E-posta gruplarına ve forumlara katılma	1. Sınıf	164	2.57	1.26	-0.121	0.904
	4. Sınıf	166	2.59	1.31		

* $p < .05$

Öğretmen adaylarının interneti eğitim amaçlı kullanma sıklığının sınıf farklılığına ilişkin bulgular Tablo 10'da görülmektedir. Bulgular incelendiğinde “Öğrenci işleri ile ilgili işlemler” [$t_{(328)} = -2.42$; $p < .05$] aktivitesini kullanma sıklığında 1. sınıf ve 4. sınıf öğretmen adayları arasında anlamlı fark bulunurken, diğer üç aktiviteyi kullanmada sınıf farklılığına göre anlamlı düzeyde farklılık çıkmamıştır [$t_{(328)} = -1.57$; $p > .05$], [$t_{(328)} = -1.47$; $p > .05$], [$t_{(328)} = 0.12$; $p > .05$]. Ortaya çıkan anlamlı farklılık öğrenci işleri aktivitesinde 4. sınıf öğrencilerinin lehine gerçekleşmiştir ($\bar{x} = 3.81$). Öğrencilerin sınıflarının yükselmesine paralel olarak öğrenci işleri ile ilgili işlemler amaçlı aktivitelerde daha fazla aktif oldukları ileri sürülebilir.

Tablo 11. Öğrencilerin İnternet’i bilgi arama amaçlı kullanma durumlarının sınıf farklılığına göre t-testi sonuçları

Bilgi Arama Amaçlı Aktiviteler	Sınıf	N	\bar{X}	S	t	p
Genel bilgi arama	1. Sınıf	164	3.70	1.15	0.322	0.747
	4. Sınıf	166	3.66	1.01		
Oyun oynama	1. Sınıf	164	3.17	1.29	0.784	0.434
	4. Sınıf	166	3.06	1.27		
Yazılım (program) indirme	1. Sınıf	164	3.17	1.22	-0.897	0.370
	4. Sınıf	166	3.28	1.17		
Gazete/dergi okuma	1. Sınıf	164	3.44	1.18	-1.043	0.298
	4. Sınıf	166	3.57	1.12		
Tv-video izleme (Youtube vs.)	1. Sınıf	164	3.59	1.11	0.350	0.726
	4. Sınıf	166	3.55	1.13		
Müzik dinleme/indirme	1. Sınıf	164	3.73	1.14	1.604	0.110
	4. Sınıf	166	3.52	1.20		
Yarışmalara katılma	1. Sınıf	164	2.46	1.33	0.889	0.375
	4. Sınıf	166	2.33	1.24		
Bahis (iddia) oyunları	1. Sınıf	164	1.95	1.35	-0.549	0.584
	4. Sınıf	166	2.04	1.44		

* $p < .05$

Tablo 11’de görüldüğü gibi, öğretmen adaylarının interneti bilgi arama amaçlı kullanma sıklığının sınıf değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık görülmemektedir. [$t_{(328)} = 0.32$; $p > .05$], [$t_{(328)} = 0.78$; $p > .05$], [$t_{(328)} = -0.89$; $p > .05$], [$t_{(328)} = -1.04$; $p > .05$], [$t_{(328)} = 0.35$; $p > .05$], [$t_{(328)} = 1.60$; $p > .05$], [$t_{(328)} = 0.88$; $p > .05$], [$t_{(328)} = -0.54$; $p > .05$]. 1. sınıf ve 4. sınıf öğrencilerin interneti bilgi arama amaçlı kullanmalarında birbirlerine yakın sıklıkta kullandıkları görülmektedir. Buna göre, sınıf farklılığının öğrencilerin interneti bilgi arama amaçlı kullanmalarında farklılık oluşturacak bir değişken olmadığı ifade edilebilir.

Tablo 12. Öğrencilerin İnternet’i ticari amaçlı kullanma durumlarının sınıf farklılığına göre t-testi sonuçları

Ticari Amaçlı Aktiviteler	Sınıf	N	\bar{X}	S	t	p
İş başvurusu yapma	1. Sınıf	164	2.30	1.31	-1.650	0.100
	4. Sınıf	166	2.54	1.30		
Bankacılık işlemleri	1. Sınıf	164	2.12	1.26	0.054	0.957
	4. Sınıf	166	2.11	1.26		
Alış-veriş yapma	1. Sınıf	164	2.06	1.29	0.619	0.536
	4. Sınıf	166	1.97	1.20		

* $p < .05$

Öğretmen adaylarının interneti ticari amaçlı kullanma sıklığının sınıf değişkenine göre Tablo 12’de görüldüğü gibi, anlamlı düzeyde farklılık görülmemektedir. [$t_{(328)} = -1.65$; $p > .05$], [$t_{(328)} = 0.05$; $p > .05$], [$t_{(328)} = 0.61$; $p > .05$]. İnterneti ticari amaçlı kullanım oranının ($\bar{x} = 2.18$) ortalama ile (bkz. Tablo 9) nadiren düzeyinde gerçekleştiği aktivitelerde sınıflar arasında da değerlendirmelerinde birbirlerine yakın sıklıkta kullandıkları görülmektedir.

3.4. Öğrencilerin İnterneti Kullanım Amaçlarının Üniversiteye Göre Farklılığına İlişkin Bulgular

Bu bölümde öğrencilerin internet kullanım amaçlarının üniversite farklılığına göre değişip değişmediği incelenmektedir.

Tablo 13. Öğrencilerin İnterneti iletişim amaçlı kullanma durumlarının üniversiteye göre farklılığa ilişkin ANOVA sonuçları

İletişim Amaçlı Aktiviteler	Varyansın Kaynağı	KT	SD	KO	F	P	Fark Tukey-Hsd
E-posta alıp gönderme	Gruplar arası	21.578	5	4.316	3.231	.007	(6-1)
	Gruplar içi	432.773	324	1.336			
	Toplam	454.352	329				
Sohbet etme	Gruplar arası	3.773	5	.755	.578	.717	-
	Gruplar içi	423.260	324	1.306			
	Toplam	427.033	329				
Kısa mesaj (Sms) gönderme	Gruplar arası	8.851	5	1.770	1.098	.361	-
	Gruplar içi	522.373	324	1.612			
	Toplam	531.224	329				

Tablo 13’de öğretmen adaylarının interneti iletişim aktivitelerini kullanma sıklıklarının öğrenim görülen üniversiteye göre farklılığına ilişkin bulgular verilmektedir. Bulgular incelendiğinde; “E-posta alıp gönderme” [$F_{(5,324)} = 3.231$; $p < .05$] aktivitesi kullanım sıklığında üniversiteye göre 0.05 düzeyinde anlamlı çıkmıştır. Buna karşılık; “Sohbet etme” [$F_{(5,324)} = 0.578$; $p > .05$] ve “Kısa mesaj (Sms) gönderme” [$F_{(5,324)} = 1.098$; $p > .05$] aktivitelerinde ise üniversite değişkenine göre anlamlı fark bulunamamıştır.

Varyans analizi (ANOVA) sonucunda F test istatistiği önemli ise, hangi grup ortalamasının diğerlerinden farklı olduğunu, farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını ortaya koymak için Tukey HSD testi kullanılır. Tukey HSD testi tüm olası farkları gerçekten önemli fark değerlerine göre değerlendirir [20]. Çıkan anlamlı farkın hangi gruplar arasında olduğunu tespiti için yapılan Tukey-HSD testi sonuçlarına göre “e-posta alıp gönderme” aktivitesinin kullanılma sıklığında Gazi Üniversitesi öğrencileri ile Pamukkale Üniversitesi öğrencilerinin görüşleri arasında anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Gazi Üniversitesi ($\bar{x} = 3.88$) öğrencilerinin e-postayı özellikle Pamukkale Üniversitesi ($\bar{x} = 3.24$) öğrencilerine göre daha fazla sıklıkta kullandıkları belirtilebilir.

Tablo 14 Öğrencilerin İnterneti eğitim amaçlı kullanma durumlarının üniversiteye göre farklılığa ilişkin ANOVA sonuçları

Eğitim Amaçlı Aktiviteler	Varyansın Kaynağı	KT	SD	KO	F	P	Fark Tukey-Hsd
Öğrenci işleri ile ilgili işlemler	Gruplar arası	19.981	5	3.996	3.477	.004	(2-3, 6-3)
	Gruplar içi	372.325	324	1.149			
	Toplam	392.306	329				
Ödev ve dersle ilgili araştırma yapma	Gruplar arası	16.110	5	3.222	3.096	.010	(2-1)
	Gruplar içi	337.190	324	1.041			
	Toplam	353.300	329				
Kurs alma	Gruplar arası	14.054	5	2.811	1.997	.079	
	Gruplar içi	456.010	324	1.407			
	Toplam	470.064	329				
E-posta gruplarına ve forumlara katılma	Gruplar arası	22.611	5	4.522	2.810	.017	(5-1)
	Gruplar içi	521.340	324	1.609			
	Toplam	543.952	329				

Tablo 14’de öğretmen adaylarının interneti eğitimle ilgili kullanma sıklıklarının öğrenim görülen üniversiteye göre farklılığına ilişkin bulgular verilmektedir. Bulgular incelendiğinde; “Öğrenci işleri” [$F_{(5,324)} = 3.477$; $p < .05$], “Ödev ve dersle ilgili araştırma yapma” [$F_{(5,324)} = 3.096$; $p < .05$] ve “E-posta gruplarına ve forumlara katılma” [$F_{(5,324)} = 2.810$; $p < .05$] aktiviteleri kullanım sıklığında üniversiteye göre 0.05 düzeyinde anlamlı çıkmıştır. Buna karşılık; “Kurs alma” [$F_{(5,324)} = 1.997$; $p > .05$] aktivitesinde ise üniversite değişkenine göre anlamlı fark bulunamamıştır.

Tukey-HSD testi sonuçlarına göre, “Öğrenci işleri ile ilgili işlemler” aktivitesinin kullanılma sıklığında Karabük Üniversitesi öğrencileri ile Kocaeli Üniversitesi öğrencileri ve Gazi Üniversitesi öğrencileri ile Kocaeli Üniversitesi öğrencilerinin görüşleri arasında anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Karabük

Üniversitesi ($\bar{x}=3.90$) ve Gazi Üniversitesi ($\bar{x}=3.98$) öğrencilerinin öğrenci işleri ile ilgili konularda Kocaeli Üniversitesi ($\bar{x}=3.26$) öğrencilerine göre daha fazla sıklıkta kullandıkları belirtilebilir. “Ödev ve dersle ilgili araştırma yapma” aktivitesinin kullanım sıklığında Karabük Üniversitesi öğrencileri ile Pamukkale Üniversitesi öğrencileri arasında anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Karabük Üniversitesi ($\bar{x}=3.93$) öğrencilerinin Pamukkale Üniversitesi ($\bar{x}=3.30$) öğrencilerine göre interneti ödev ve dersle ilgili araştırma yapma amaçlı daha çok sıklıkta kullandıkları ifade edilebilir. “E-posta gruplarına ve forumlara katılma” aktivitesinin kullanım sıklığında Marmara Üniversitesi öğrencileri ile Pamukkale Üniversitesi öğrencileri arasında anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Marmara Üniversitesi ($\bar{x}=2.96$) öğrencilerinin Pamukkale Üniversitesi ($\bar{x}=2.06$) öğrencilerine göre internette e-posta gruplarına ve forumlara katılma amaçlı daha çok sıklıkta kullandıkları ifade edilebilir.

Tablo 15. Öğrencilerin İnterneti bilgi arama amaçlı kullanma durumlarının üniversiteye göre farklılığa ilişkin ANOVA sonuçları

Bilgi Arama Amaçlı Aktiviteler	Varyansın Kaynağı	KT	SD	KO	F	P	Fark Tukey-Hsd
Genel bilgi arama	Gruplar arası	5.253	5	1.051	.887	.490	
	Gruplar içi	383.598	324	1.184			
	Toplam	388.852	329				
Oyun oynama	Gruplar arası	4.074	5	.815	.493	.781	
	Gruplar içi	535.078	324	1.651			
	Toplam	539.152	329				
Yazılım (program) indirme	Gruplar arası	30.383	5	6.077	4.453	.001	(5-1, 5-3, 6-1)
	Gruplar içi	442.114	324	1.365			
	Toplam	472.497	329				
Gazete/dergi okuma	Gruplar arası	6.766	5	1.353	1.006	.414	
	Gruplar içi	435.685	324	1.345			
	Toplam	442.452	329				
Tv-video izleme (Youtube vs.)	Gruplar arası	6.877	5	1.375	1.093	.364	
	Gruplar içi	407.729	324	1.258			
	Toplam	414.606	329				
Müzik dinleme/indirme	Gruplar arası	9.438	5	1.888	1.366	.237	
	Gruplar içi	447.716	324	1.382			
	Toplam	457.155	329				
Yarışmalara katılma	Gruplar arası	6.910	5	1.382	.832	.528	
	Gruplar içi	538.290	324	1.661			
	Toplam	545.200	329				
Bahis (iddia) oyunları	Gruplar arası	24.050	5	4.810	2.498	.031	(1-5)
	Gruplar içi	623.950	324	1.926			
	Toplam	648.000	329				

Tablo 15’de öğretmen adaylarının interneti bilgi arama amaçlı kullanma sıklıklarının öğrenim görülen üniversiteye göre farklılığına ilişkin bulgular verilmektedir. Bulgular incelendiğinde; “Yazılım (program) indirme” [$F_{(5,324)}= 4.453$; $p<.05$] ve “Bahis (iddia) oyunları” [$F_{(5,324)}= 2.49$; $p<.05$] aktiviteleri kullanım sıklığında üniversiteye göre 0.05 düzeyinde anlamlı çıkmıştır. Buna karşılık diğer aktivitelerde ise üniversite değişkenine göre anlamlı fark bulunamamıştır [$F_{(5,324)}= 0.887$; $p>.05$], [$F_{(5,324)}= 0.493$; $p>.05$], [$F_{(5,324)}= 1.006$; $p>.05$], [$F_{(5,324)}= 1.093$; $p>.05$], [$F_{(5,324)}= 1.366$; $p>.05$], [$F_{(5,324)}= 0.832$; $p>.05$].

Anlamlı çıkan boyutların Tukey-HSD testi sonuçlarına göre, “Yazılım (program) indirme” aktivitesinin kullanılma sıklığında Marmara Üniversitesi öğrencileri ile Pamukkale Üniversitesi ve Kocaeli Üniversitesi öğrencileri, Gazi Üniversitesi öğrencileri ile Pamukkale Üniversitesi öğrencilerinin görüşleri arasında anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Marmara Üniversitesi ($\bar{x}=3.70$) öğrencilerinin interneti yazılım indirme amaçlı olarak; Pamukkale Üniversitesi ($\bar{x}=2.71$) ve Kocaeli Üniversitesi ($\bar{x}=3.03$) öğrencilerine göre daha fazla sıklıkta kullandıkları belirtilebilir. Aynı zamanda Gazi Üniversitesi ($\bar{x}=3.39$) öğrencileri de Pamukkale Üniversitesi ($\bar{x}=2.71$) öğrencilerine göre interneti yazılım indirme amaçlı daha sıklıkla kullandıkları ifade edilebilir. “Bahis (iddia) oyunları” aktivitesinin kullanım sıklığında Pamukkale Üniversitesi öğrencileri ile Marmara Üniversitesi öğrencileri arasında anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Pamukkale Üniversitesi ($\bar{x}=2.53$) öğrencilerinin Marmara

Üniversitesi ($\bar{x}=1.64$) öğrencilerine göre interneti bahis oyunları oynama amaçlı daha çok sıklıkta kullandıkları ifade edilebilir.

Tablo 16. Öğrencilerin İnterneti ticari amaçlı kullanma durumlarının üniversiteye göre farklılığa ilişkin ANOVA sonuçları

Ticari Amaçlı Aktiviteler	Varyansın Kaynağı	KT	SD	KO	F	P	Fark Tukey-Hsd
İş Başvurusu Yapma	Gruplar arası	10.867	5	2.173	1.272	.276	
	Gruplar içi	553.739	324	1.709			
	Toplam	564.606	329				
Bankacılık işlemleri	Gruplar arası	10.307	5	2.061	1.299	.264	
	Gruplar içi	514.084	324	1.587			
	Toplam	524.391	329				
Alış-veriş yapma	Gruplar arası	11.592	5	2.318	1.501	.189	
	Gruplar içi	500.299	324	1.544			
	Toplam	511.891	329				

Tablo 16’da öğretmen adaylarının interneti ticari amaçlı kullanma sıklıklarının öğrenim görülen üniversiteye göre farklılığına ilişkin bulgular verilmektedir. Bulgular incelendiğinde tüm aktivitelerde üniversite değişkenine göre anlamlı fark bulunamamıştır [$F_{(5,324)} = 0.276$; $p > .05$], [$F_{(5,324)} = 0.264$; $p > .05$], [$F_{(5,324)} = .189$; $p > .05$]. İnterneti ticari amaçlı kullanılmasında öğretmen adaylarının kullanma sıklıklarında bütün üniversitelerde benzer ortalamaların çıktığı görülmektedir.

4. SONUÇLAR

Teknik öğretmen adayı öğrencilerin interneti kullanım düzeylerinin belirlenmesini amaçlayan bu çalışmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

İletişim amaçlı internetin kullanımında en çok e-posta kullanımının olduğu görülmektedir. Bunun yanında internette sohbet etme aktivitesinin de öğretmen adayları tarafından yüksek oranda tercih edildiği belirtilebilir. İletişim amaçlı e-posta kullanımında 4. sınıf öğrencilerinin 1. sınıf öğrencilerine göre daha aktif oldukları görülmektedir. İnternet üzerinden sohbet etmede ise 1. sınıf öğrencileri daha aktiftirler. Kısa mesaj göndermede ise sınıflar arasında herhangi bir farklılık bulunmamaktadır. İnternetin iletişim amaçlı kullanılmasında “e-posta alıp gönderme” aktivitesini Gazi Üniversitesi öğrencilerinin Pamukkale Üniversitesi öğrencilerine göre daha fazla kullandıkları görülmektedir.

Öğrencilerin interneti eğitim amaçlı olarak en çok ödev ve dersle ilgili araştırma yapma ve öğrenci işleri ile ilgili kullandıkları görülmektedir. İnternet üzerinden kurs alma ve e-posta gruplarına ve forumlarına katılma oranlarının daha düşük olduğu ifade edilebilir. Akın’ın (2007) yapmış olduğu çalışmada eğitim sürecinde internette yararlanmanın kalıcı öğrenmeyi artırıcı katkı oluşturduğu vurgulanmıştır [2]. İnterneti eğitim amaçlı kullanma aktivitelerinde öğrenci işleri aktivitelerinin kullanımında 4. sınıf öğrencilerinin 1. sınıflara göre daha aktif oldukları görülmektedir. Sınıf artışına paralel öğrencilerin öğrenci işlerini ilgilendiren konularda interneti daha fazla kullandıkları ifade edilebilir. Çavuş ve Gökdaş (2006) tarafından yapılan çalışmada üniversite öğrencilerinin internette yararlanma oranının daha çok bilgi edinme amaçlı olduğu, bunu sosyal ve ticari amaçlı kullanımın takip ettiği bulunmuştur [22]. Bunun yanında sınıf değişkenine göre internette yararlanma amaçları arasında anlamlı bir farka rastlanmamıştır. Eğitim amaçlı diğer aktivitelerde ise (ödev ve dersle ilgili araştırma yapma, kurs alma, e-posta gruplarına ve forumlara katılma) sınıf farklılığına göre değerlendirmelerde sınıf farklılığına göre farklılık çıkmamıştır. Öğretmen adaylarının interneti eğitim amaçlı kullanma sıklıklarında “Öğrenci işleri ile ilgili işlemler” yapma aktivitesini Karabük ve Gazi Üniversiteleri öğrencilerinin Kocaeli Üniversitesi öğrencilerine göre daha fazla kullandıkları bulunmuştur. Karabük Üniversitesi öğrencilerinin “Ödev ve dersle ilgili araştırma yapma” aktivitesini başta Pamukkale Üniversitesi öğrencileri olmak üzere diğer üniversite öğrencilerine göre daha sık kullandıkları görülmektedir.

Öğrencilerin interneti genel bilgi arama amaçlı olarak sık sık aralığında kullandıkları görülmektedir. Bunun yanında internetten müzik dinleme, tv-video izleme ve gazete dergi okuma amaçlı olarak da yüksek oranda kullandıkları ifade edilebilir. Atav ve ark. (2006), interneti öğretmen adaylarının büyük çoğunluğunun (%76.4) “bilgiye ulaşma, haberleşme ve oyun oynama” amacıyla, “ders/ödev için bilgiye ulaşma” amaçlı kullananların oranının ise %23.6 olduğu sonucuna ulaşmıştır [13]. Karahan ve İzci (2001) öğretmen adaylarına uyguladıkları bir araştırmada, öğrencilerin %44’ünün interneti ders amaçlı, %39’unun güncel konuları takip amacıyla, %19’unun chat amaçlı kullandıklarını bulmuşlardır [2]. İnternet üzerinden bahis oynama oranında benzer araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin yaklaşık beşte ikilik bir oranının bir şekilde bahis oynadıkları, beşte birinin de “sık sık ve her zaman” aralığında oynadıkları ifade edilmektedir. Pamukkale Üniversitesi öğrencilerinin internetten bahis oyunlarını başta Marmara Üniversitesi öğrencileri olmak üzere diğer üniversite öğrencilerine göre daha sık oynadıkları bulunmuştur. Teknik öğretmen adaylarının interneti bilgi arama amaçlı kullanma sıklığının sınıf değişkenine göre anlamlı düzeyde farklılık görülmemektedir. 1.sınıf ve 4. sınıf öğrencilerin interneti bilgi arama amaçlı kullanmalarında birbirlerine yakın sıklıkta kullandıkları görülmektedir. Namlu ve Kuzu’nun (2003) yapmış oldukları araştırmada da üniversite öğrencilerinin interneti kullanımında sınıf düzeyinin farklılık oluşturmadığı sonucu bulunmuştur [23]. İnternetten yazılım indirme aktivitesini Marmara ve Gazi Üniversitesi öğrencilerinin Pamukkale ve Kocaeli Üniversitesi öğrencilerine göre daha sık kullandıklarını belirtmişlerdir.

İnterneti ticari amaçlı olarak kullanım oranın düşük olduğu görülmektedir. Özdemir ve Usta’nın (2007) öğretmen adayları üzerinde yapmış oldukları çalışmada da öğrencilerin internetten en az ticari amaçlı yaralandıkları sonucuna ulaşmıştır [18]. İnternetin en çok iş başvurusu yapmak amacıyla kullanıldığı belirtilebilir. Ticari amaçlı interneti kullanma aktivitelerinde sınıf farklılığına göre sıklık düzeyinde farklılık olmadığı ifade edilebilir. İnterneti ticari amaçlı kullanma işlemlerinin yapılma sıklığında öğretmen adaylarının üniversitelerine göre değerlendirme farklılığı çıkmamıştır.

KAYNAKLAR

1. Usal, M.R., Albayrak, M., 2005, “E-Öğrenmede bilgisayar/ağ alt yapısı bakımından etkili parametreler ve türkiye’nin e-öğrenmeye hazır bulunuşluğu”, TOJET, V:4, I:2, A:6.
2. Karahan, M., İzci, E., 2001, “Üniversite öğrencilerinin internet kullanım düzeyleri ve beklentilerinin değerlendirilmesi”, Milli Eğitim Dergisi, Sayı 150, http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/150/karahan_izci.htm (Erişim Tarihi:31.12.2009).
3. Mercader, R., Luis, C.M., Ramon, S., 2006, “Information technology and learning”, International Journal of Information Management, 26, 16-18.
4. Akkoyunlu, B., Kurbanoglu, S., 2003, “Öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı ve bilgisayar öz-yeterlik algıları üzerine bir çalışma”, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24, 1-10.
5. Akkoyunlu, B., 2002, “Öğretmenlerin internet kullanımı ve bu konudaki öğretmen görüşleri”, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22, s. 1-8.
6. İşman, A., Baytekin, Ç., Balkan, F., Horzum, B., Kıyıcı, M., 2002. “Fen bilgisi eğitimi ve yapısalıcı yaklaşım”, The Turkish Online Journal of Educational Technology (TOJET), Volume 1, Issue 1, Article 7.
7. Özen, Y., Gülaçtı, F., Çıkılı, Y., 2004, “Eğitim bilimleri ve internet”, Doğu Anadolu Araştırmaları, 3 (1), 52-57.

8. Bal, H.Ç., 2007, “Bilgisayar ve internet kullanımı”, Abp-academic Book Production.
9. Çakır, H., Göksel, M.A., 2003, “Bilgisayar bilimleri”, Atlas Yayın Dağıtım.
10. Yalın, H.İ., 2006, “Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme”, Nobel Yayınları.
11. Şentürk, A., Korcuklu, N., Balay, M., 2005, “Bilgisayar kullanımı ve internet”, Ekin Kitapevi.
12. <http://www.internetworldstats.com/stats.htm> (Erişim Tarihi=31.12.2009)
13. Atav, E., Akkoyunlu, B., Sağlam, N., 2006, “Öğretmen adaylarının internete erişim olanakları ve kullanım amaçları”, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 30, 37-44.
14. http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?tb_id=60&ust_id (Erişim Tarihi=31.12.2009)
15. Tavşancıl, E., Keser, H., 2002, “İnternet kullanımına yönelik likert tutum ölçeğinin geliştirilmesi”, Eğitim Bilimleri ve Uygulama, 1, 79-100.
16. Akkayonlu, B., Yılmaz, M., 2005, “Öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlık düzeyleri ile internet kullanım sıklıkları ve internet kullanım amaçları” Eğitim Araştırmaları. 5 (19), 1-14.
17. Karasar, N., 2005, Bilimsel araştırma yöntemi, Ankara: Nobel Yayıncılık.
18. Özdemir, M.S., Usta E., 2007, “İlköğretim sınıf öğretmenliği öğrencilerinin internet kullanım amaçlarının incelenmesine ilişkin bir araştırma”, Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 11, 91-110.
19. Tekin, H., 1993, “Eğitimde ölçme ve değerlendirme” Yargı Yayınları, Ankara.
20. Özdamar, K., 1999, “Paket programlar ile istatistiksel veri analizi 1”, Kaan Kitabevi, Eskişehir, 275-281.
21. Akın, M., 2007, “Bilgisayar ve internet teknolojilerinden yararlanmanın uygulama alan bilgisi oluşturma yönünde etkisi (Erzincan eğitim fakültesi örneği)”, Erincan Eğitim Fakültesi Dergisi, 9, 49-70.
22. Çavuş, H., Gökdaş, İ., 2006, “Eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin internetten yararlanma nedenleri ve kazanımları”, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, III, 56-78.
23. Namlu, A.G., Kuzu, A., 2003, “Üniversite öğrencilerinin bilişsel stillerine göre internet kullanım durumlarının değerlendirilmesi”, III. International Educational Technology Conference and Fair, Eastern Mediterranean University, Gazimağusa-Turkish Republic of Northern Cyprus , 28-30 May 2003.